

III.

Gedächtniß = Buch

des

Frater = Hauses zu Münster.

Nach der Urschrift im Königl. Provinzial-Archiv zu Münster
mitgetheilt

von

Dr. H. A. Erhard. *)

Nota quod haec Tabula presbyterorum et clericorum inferius scripta debet recitari omni anno in praesentia omnium fratrum domus in communi exercitio; in vigiliis quatuor summorum festorum, vel in die praecedenti, per Rectorem domus, vel per alium cui ipse commiserit. Et singulorum nominibus recitatis, legitur pro vivis psalmus: Ad te levavi oculos meos, qui habitas etc. v. Salvos fac servos tuos et ancillas tuas, Deus meus, sperantes in te; v. Esto nobis, domine, turris fortitudinis a facie inimici; v. Nichil proficiat inimicus in nobis et filius iniquitatis, et apponat nocere nobis. Domine exaudi. Collecta: Oremus. Deus qui caritatis dona per gratiam sancti spiritus tuorum cordibus fidelium infudisti, da famulis ac famulabus tuis, pro quibus tuam deprecamur clementiam, salu-

*) Bei den wenigen Nachrichten die man von dem Münster'schen Frater-Hause bis jetzt hat, wird dieses umfassendste Denkmaal desselben, für die Geschichte des merkwürdigen Instituts der Fratrum de communi vita, nicht ohne Interesse sein.

tem mentis et corporis, ut te tota virtute diligant, et quae tibi placita sunt, tota dilectione perficiant, per Dominum etc. ejusdem etc. Qua finita dicatur pro defunctis: Oremus pro fidelibus defunctis. Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. Ps. De profundis. In fine: Requiem. Antiphona: Animas de corpore quas assumpsisti, Domine, fac eas gaudere cum sanctis tuis in gloria. Kyriel. Christel. Kyriel. Pater noster. Et ne nos. Requiem aeternam etc. v. A porta inferi erue, Domine, animas eorum. v. Credo videre bona Domini in terra viventium. Domine exaudi orationem meam etc. Oremus. Deus veniae largitor et humanae salutis amator, quaerimus clementiam tuam, ut nostrae congregationis fratres et sorores, qui ex hoc seculo transierunt, beata Maria cum omnibus sanctis intercedente, ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas. Collecta alia. Deus cujus misericordiae non est numerus, suscipe propicius preces humilitatis nostrae, et animabus famulorum famularumque tuarum, quae nobis in oratione commendatae sunt, et quorum sustentamur elemosinis, quibus tui nominis dedisti confessionem, remissionem omnium tribue peccatorum, per Christum dominum nostrum. Requiescant in pace. Amen.

Deinde omnes fratres recipient disciplinam, quam dabit ille cui Rector commiserit, incipiendo a rectore domus, et sic per singulos, legentes interim ps. Miserere etc. In fine, qui dedit disciplinam, recipiet ab eo cui Rector commiserit. Qua recepta dicantur versus: Nostris malis offendimus etc. cum versiculis et collectis consuetis.

Deinde Rector domus faciet brevem exhortationem ad fratres de proposito principali, de profectu

uniuseujusque, et maxime ut simus humiles et mites, casti et concordēs, et vivamus sine proprio in communi, qualiter super hoc confirmati sumus.

Incipit Tabula domus presbyterorum et clericorum fontis salientis in Monasterio, quae incepta fuit anno Domini M^oCCCC^o. et nomina singulorum presbyterorum, clericorum et familiarium, et etiam benefactorum ejusdem.

Hinricus de Ahus, presbyter. Primus Pater. Qui primo incepit et rexit hanc domum anno vitae suae tricesimo, presbyterii sui anno quarto, usque ad annum vitae suae LXVIII. presbyterii vero XLV. Obiit anno Domini MCCCXXXIX.

Nicolaus Denss de Alsfeld, presbyter. Quem dictus dominus Hinricus presbyterum ordinari fecit, sicut et ceteros infra scriptos, et quem post se primum Rectorem in domo nostra ad Latum rivum, vulgariter tzu Wydenbach in Colonia instituit. Obiit anno dom. etc. LVII.

Heribertus Wynen de Borken, presbyter. Obiit anno dni. etc. XX.

Hermannus Eychof de Nyem, pbr. Obiit anno etc. XXVIII.

Martinus Lewardi pbr. Obiit anno etc. LVI.

Hermannus Wernen de Godesberch, pbr. Obiit anno Domini MCCCXXXI. Huius domus secundus Rector.

Lambertus Oetmersen. Obiit anno etc. LX.

Florencius de Cassel. Obiit anno etc. LIII.

Bernardus Dyrken de Buderick, pbr. Obiit anno dni. MCCCCLVII.

Godfridus up dem Haghen de Kempis, pbr. Obiit anno dni. MCCCXXXIX.

Ambrosius de Attendorn, pbr. Ob. an. dni. MCCCCLXVI.

Nicolaus Gremme de Unkel. Obiit anno dni. MCCCCXX.
 Hinricus Buck de Werle. Obiit anno dni. MCCCCXX.
 Wolterus Hardinck de Borken. Obiit anno dni.
 MCCCCXXVI.

Johannes Dyrken de Buderick. Obiit anno dni.
 MCCCCXXIX.

Johannes Scriptoris de Colonia, pbr. Obiit anno dom.
 MCCCCLXVIII. ipso die Victorini martyris. Et
 extitit praecipuus auctor communis boni, et exem-
 plar devotae vitae.

Johannes Colck de Clivis, pbr. Obiit anno dom. etc.
 LIII.

Tilmannus de Brunsswyck, accolitus. Obiit an. dni.
 MCCCCLXXI. ipso die sancti Leonardi. Hic suis
 fratribus et hospitibus fidelissime famulatus est in
 coquina, annis fere quinquaginta.

Didericus Dyrken de Buderick, pbr.

Gerardus Buck de Buderick, accolitus. Obiit anno
 dni. MCCCCLXXXIX. in profesto purificationis
 beatae Mariae virginis.

Bruno Dyrken de Wesalia, pbr. Qui hujus Collegii
 tertius Pater extitit, et usque ad finem vitae
 suae laudabiliter rexit, augens commune bonum,
 et zelans pro humili conversatione sui et sibi
 commissorum, facto et verbo. Obiit anno dni.
 MCCCCLXVIII. in profesto Michaëlis.

Johannes Loeff, pbr. Obiit a. d. MCCCCLXXIV.

Wolterus de Goer, pbr. Obiit anno dni. MCCCCLXIII.
 Hic fuit praecipuus observator disciplinae domus
 nostrae.

Petrus Quaetbecke de Tremonia, pbr. Obiit anno
 dom. MCCCCLXII.

Johannes Custodis de Brunen. Obiit anno dom.
 etc. XXXIX.

Johannes Arnoldi de Gronyngen, pbr. Obiit a. dni.
MCCCCLXXII.

Otto de Haghen de Dotichem, pbr. Obiit anno dom.
etc. LVII.

Bruno Bodeker de Schutterpe. Obiit anno dom.
MCCCCXXXIX.

Johannes Emeshus de Bilevelt, pbr. Obiit anno dom.
MCCCCXLIV.

Jordanus Jode de Ymmenhusen, pbr. Obiit anno dom.
MCCCCLXII.

Albertus Pistoris de Hervordia, pbr. Obiit a. dni. 1478.
Didericus Blitterswick de Wesalia, pbr. Obiit anno
dni. 1481.

Fredericus de Mera de Trajecto inferiori, pbr. Obiit
in vigilia Philippi et Jacobi a. dni. MCCCCLXXI.
Rector hujus domus quartus.

Bertoldus de Wyldungen, pbr. Obiit anno dni.
MCCCCLXXVIII.

Johannes van der Elpe. Obiit anno etc. XXXIX.

Johannes Visscher, veteranus pbr. Obiit a. MCCCCXLII.

Hermannus Menke, pbr. Obiit anno etc. XXXIX.

Macharius Welynck, pbr. Obiit a. d. MCCCCLXXXIII.

Hujus domus quintus Rector.

Gerlacus Ghent de Wesalia, pbr. Obiit MCCCCLXVII.

Bertoldus Clingebyl de Hildensem, pbr. Obiit anno
dni. MCCCCLXVIII. ipso die Egidii confessoris.

Johannes Kerskorff de Wesalia, pbr. Obiit anno dni.
MCCCCLXXVI. ipso die conversionis Pauli.

Hinricus Buck de Buederick, pbr. Obiit a. dni. etc.
LXXII.

Elebertus Hilgenrade, alias Prick, de Clivis, pbr.
Obiit anno dni. MCCCCLXVIII. in vigilia Pal-
marum.

Hinricus de Agro, de Wesalia, Obiit MCCCCXLVII.

Wilhelmus Benning de Davantria, pbr. Obiit a. dni.
MCCCCLXXX.

Gherardus Volden de Duisborch, pbr. Obiit a. dni.
1487.

Adrianus de Preter, de Busco ducis, pbr. Obiit anno
dni. 1489.

Johannes Nethovel de Dursten, pbr. Obiit anno dni.
1500, fraternitatis nostrae anno 54.

Christianus Lakeleve, pbr. Obiit anno dni. 1492, feria
quarta post Annunciationis beatae Mariae virg.,
quae tunc fuit in Dominica Oculi.

Johannes Veghe, pbr. Rector sextus. Obiit anno
dni. 1504, fraternitatis nostrae anno 53.

Hillandus Rung, pbr. Obiit a. dni. MCCCCXCIV.

Leonardus Heynghin de Brubach, pbr. Obiit a. dni.
MCCCCXCIV.

Hermannus de Bercka, pbr. Obiit a. d. MCCCCLXXVIII.

Johannes Fulstel de Essendia, pbr. Obiit anno dni.
MCCCCXC.

Bruno Clyncege de Gronynegen, pbr. Obiit a. dni. 1503.

Gherardus Custodis de Beryngen, pbr. Obiit a. dni.
MCCCCLXXIX.

Hinricus Ottensteyn de Darveldia, Obiit anno dni. 1505.

Engelbertus Fulstel de Essendia, pbr. Obiit a. dni.
MCCCCXC.

Tymannus Brahandes de Coistveldia, pbr. Rector
domus hujus septimus, obiit peste anno
MCCCCXCV. die exaltationis sanctae crucis. Qui
in officiis procuratoris et patris ultra XXI. annos
fratribus humiliter deservivit, dans omnibus exem-
plum laboris et humilitatis. Nam ecclesiam et
alia aedificia pro majori parte construxit, et in
temporalibus domum nostram multum promovit.
Qui nisi immatura morte praereptus esset, res

dignas memoria gessisset. Hic anno aetatis suae XLVI. diem clausit extremum.

Johannes tho der Borch de Havekesbecke. Obiit a. etc. LXXXIII.

Jordanus Vyscher. Obiit 1519, plenus dierum, perpetuus clericus, utilis in primis fratribus.

Lambertus Screye de Coistveldia, pbr. Obiit anno MDI.

Hermannus Sudartho, pbr. Obiit anno dni. 1503.

Bernardus Rotert, pbr. Pater in Marpurg.

Wenemarum Fulstel de Essendia, pbr. Obiit anno 1515

Henricus Temme. Hic venerabilis pater noster obiit anno dni. 1516, altera die Lucia. Octavus Rector hujus domus, qui ultra viginti annos strenuus disciplinae christianae zelator et industrius temporalium rerum auctor, post plurimas pro Juris justitiaeque defensione in causa nostra contra Conventum Transaquas nimis anxias sollicitudines ac divexationes, feliciter in domino quievit, calculo enectus et tristitia propter causam quandam praetensam *).

Fredericus Morman. Obiit a. dni. MCCCCLXXXII.

Vir doctissimus et primus pater Marpurgi.

Johannes Goswini de Wesalia.

Hermannus Abel. Obiit confessor sororum in Alen, anno 1521.

Johannes Zasse de Notlen. Obiit anno 1513.

Anthonius Maslech. Obiit a. dni. MCCCCLXXXVI.

Jasperus Welinck. Obiit anno dni. 1505, apud sorores in Lubick.

Hermannus Holtman de Ahus, pbr. Obiit anno dom.

*) Zwischen den beiden letzten Worten ist beinahe eine ganze Zeile ausradirt.

1510. Senior domus hujus, memorandae conversationis et inter primos optimi fratris, multi laboris, patientiae et humilitatis ac ceterarum virtutum, plus omnibus laborans et minus omnibus accipiens, cessit fato phthisi, calculo, hydropi, praesentibus omnibus fratribus et flentibus, aetatis suae anno 49.

Hermannus Kotteman, pbr. Obiit anno dni. 1515, confess. sororum in Ryneren.

Hermannus Schumeketel, Dorstensis.

Martinus Emede, pbr. Obiit anno dni. 1521, die Matthaei. Confessor sororum Vallis Mariae.

Hinricus Hanniens, pbr. Obiit anno dni. 1524. Confessor sororum in Beckem.

Bernardus Bloetguet, pbr. Obiit anno dni. 1506. Confessor sororum in Coestvelt. Vir doctus et integer.

Anthוניus Boddinck de Horstmaria. Obiit anno dni. MCCCCXCII. in profesto beati Francisci confessoris.

Didericus Mesmeker de Keyzerswert. Obiit anno dom. 1510. Confessor sororum in Gerzem, amator fratrum et eruditissimus.

Jacobus Molle de Attendorn. Obiit anno dni. 1506.

Ludolphus Zasse de Notten. Obiit 1530, exactoratus confessor sororum in Grolle.

Bernhardus Nottelis. Obiit anno dni. 1505.

Hinricus Wezeken de Borcken. Obiit anno dom. 1509.

Gerhardus Bloitguyt. Moritur anno dni. 1540 ipso die Magdalenae, et praefuit sororibus in Borcken ultra 40 annos, aedemque ibidem aliasque preciosas structuras aedificavit.

Johannes Werlhoff.

Bernardus Dulmanie. Obiit a. 1543. Confessor sororum in Beckem.

Johannes Becker.

Johannes Rotgheri, Monasteriensis. Nonus Rector.

Johannes Ludinchuess de Ahus. Obiit 1512, multis
perfunctus infirmitatibus.

Egbertus Deytinchoff. Ex procuratore fit confessor in
Nysinck.

Hermannus Grevynck. Obiit anno dom. 1507. Con-
fessor sororum Vallis Mariae Monasterii.

Syfrygdus Bussbach.

Ludolphus Borckloe. Decimus Rector hujus do-
mus. Obiit 1540. Ab Anabaptistis multa passus.

Bernardus Heitmann. Confessor in Alen.

Arnoldus Deest de Borcken.

Eskynus Dalemynck de Stenvordia. Confessor soro-
rum in Oem.

Johannes Vlassacker de Beckem. Confessor sororum
in Borcken, moritur dominica Oculi anno LIII.

Johannes Holtman de Ahuss. Confessor sororum in
Nisinck, moritur anno 40. Vir graece et latine
doctissimus.

Johannes Schoilvynck de Dulmania.

Hermannus Yeger de Ahuss. Obiit pbr. peste apud
nos, 1530, 5. Octobris.

Johannes Segheler de Havekesbeke.

Wilhelmus Barber de Ratinge. Obiit peste, pbr. con-
fessor sororum in Alen.

Bernardus Evekinck de Nortwolt. Obiit anno dom.
1516, peste.

Johannes Everswynckel, pbr.

Johannes Brouwer de Nedis, pbr.

Georgius Everswyn de Hammone. Obiit Hammone.

Diricus Gyse de Bredenfoert. Pater in Hervordia obiit
anno 1550, 5. Augusti.

Gerardus Otterbecke, Brederfordensis.

- Henricus Stoeibroeck de Roxel.
 Matthias Rogge, Hammonensis.
 Philippus Stempel, pbr.
 Rodolphus Daventriensis, pbr.
 Wernerus de Vecht, clericus.
 Johannes Crampe, pater undecimus. Artificiosas
 templi tabulas fieri fecit. Obiit anno 1558, die 28.
 Augusti.
 Johannes Duker, procurator. Obiit anno 1558, 4. Oc-
 tobris.
 Henricus Walgert, duodecimus pater. Obiit in
 secundo electionis anno 1560.
 Bernardus Schipfort. Confessor sororum in Beckem,
 obiit anno 1568.
 Hermannus Ravensberch. Confessor sororum in Bo-
 cholt, obiit anno 1569.
 Henricus Sluitermann, 14us pater. Obiit 5. Junii 75 *).
 Johannes Lenep.
 Casparus Voerst, 15us pater. Obiit Coloniae, anno
 1580, die 30. Junii.
 Arnoldus Recke, pbr.
 Bernardus Gerver, pbr.
 Henricus Dorup. Confessor sororum in Grolle.
 Joannes Veltman, 16us pater. Obiit 1593, die 5.
 Augusti.
 Gerardus Ropertingk, Confessor sororum in Nitzing.
 Bernardus Beckhus. Moritur apud sorores Dulma-
 nienses.
 Henricus Sibe, pbr.

*) Warum keines dreizehnten Vaters Erwähnung geschieht, ob es
 ein bloßes Versehen in der Zahl ist, oder ob das Verzeichniß
 selbst eine Lücke hat, bin ich nicht im Stande aufzuklären.

Henricus Auntrup. Confessor sororum in Alen, qui
arte obitum in sui memoriam dedit 25. dal. Imp.

Bernardus Essingk. Confessor sororum in Beckem.

Joannes Kock. Obiit peste anno 1506, 6. 9br.

Rembertus Gulich. Confessor sororum in Coesfeld.

Joannes Bruin. Confessor sororum in Beckem.

Wenemarus Semmel. Confessor sororum in Coesfeld.

Joannes Herdingk. Procurator hujus Collegii, obiit
anno 1615, 4. Februarii.

Joannes Timmerscheit, 17. pater. Obiit ipso die
Elizabethae, a. 1615.

Joannes Otto. Pater Bochohl.

Joannes Stoitbroick. Confessor sororum in Beckem,
obiit anno 1620, 7. Jan.

Joannes Deist. Pater Grollensis.

Joannes Rummelinck. Confessor sororum in Alen.

Henricus Ruische. Confessor sororum in Bochohl.

Henricus Twenhoven. Pater Wesaliensis.

Joannes Trierman. Pater Coloniensis.

Theodorus Morman. Senior.

Andreas Fusche. Pater in Bochohl.

Joannes Scodding.

Fridericus Uphaus. Pater in Alen.

Theodorus Holtman. Pater in Wesel.

Joannes Engberting. Pastor in Sendenhorst, obiit a.
1652, 19. Novemb.

Erasmus Otterstette. Senior, obiit anno 1653, pridie
Annunc. D. Virginis.

Godefridus Stuker, Subdiaconus, obiit cum nondum
biennium nobiscum habitasset, anno 1653, Febr.

Joannes Isfordinck. Confess. Bechemensis.

Wilbrandus Weischer, 18. pater. Obiit 1655, 15. Sept.
Erexit summum altare, praefuit annis quadraginta.

Thomas Seveker. Confess. Borckensis. 1656, 21. April.

- Heino Hardenack. Conf. Nizingensis in annum 49. et
Jubilarius, obiit 1659, 2. Maji.
- Henricus Ribbert. 1661, 17. Jun.
- Bertramus Pustkrey. Ob. 1661, 15. Sept.
- Gerardus Thier. Confess. Coesfeldensis in annum 48.
obiit 1662, 49. Martii.
- Joannes Nicolaus Wermelinck. 1662, 11. Jun.
- Hermannus Modersohn. Pater Wesaliensis, obiit a.
1663, 1. Oct.
- Theodorus Frische. 1664, 29. Dec. obiit Coesfeldiae
in tertium annum Confessor.
- Georgius Zumdael. Ob. 1666, 22. Nov.
- Joannes Kamman, Senior. Augusti 17, anno 1667.
- Arnoldus Hane. 1667, 7. Septemb.
- Henricus Pröning, Pater Bocholdensis. 1668, 29. Febr.
- Hermannus Soest. Obit 1669, 8. Maji.
- Joannes Berchaus. 1675, 6. Maji.
- Joannes Gassel, 19. pater. Obit 1675, 21. Septem-
bris, 20. Rectoratus anno.
- Wilhelmus Hasking. Obit 9. 9bris 1678.
- Henricus Hermelinck. Obit 1. Maji 1679. Senior.
- Bernardus Havickhorst, 20. Pater. Obit anno 1679,
2. Octobris, Rectoratus anno quarto, Rectoratus
Wesaliensis cum ante ibidem 12. annis praefuisset.
- Bernardus Issfort. Obit 1680, 30. Julii.
- Bernardus Modersohn, 21. Pater. Obit anno 1688,
14. Februarii, in nonum annum sui Rectoratus,
postquam ab ante 24 annis fuisset confessor Coe-
nobii Nissingensis.
- Bernardus Henricus Isfort. Obit anno 1694, 7. Martii.
- Walterus Hane, Pastor Cittadellae. Obit anno 1695,
27. Martii.
- Ferdinandus Modersohn. Obit anno 1698, 13. Maji.

- Theodorus Henricus Lördemann. Obiit anno 1701, 21. Augusti, in Claholdt, ibidemque sepultus.
- Jodocus Bernardus Hane. Obiit anno 1701, 14. Octobris.
- Georgius Rölvingk, Senior. Obiit anno 1703, 24. Januarii.
- Bernardus Sautman, 22. Pater. Obiit anno 1704, 10. Decembris. Praefuit annis 17.
- Joannes Bernardus Oesthoff. Obiit a. 1705, 21. Augusti.
- Joannes Christophorus Schwick, 23. Pater. Obiit anno 1708, 1. Junii. Praefuit in quartum annum.
- Joannes Herman Scharlacke, 24. Pater. Obiit anno 1712, 16. Septembris. Praefuit in quintum annum.
- Joannes Vogelsang, Senior. Obiit 10. Decembris 1713, aetatis 79.
- Joannes Bödding, 25. Pater. Obiit anno 1716, 27. Martii. Praefuit in quartum annum.
- Joannes Hermannus Pott. Obiit 28. Novembris 1723.
- Franciscus Goswinus Clute, 26. Pater. Obiit anno 1724, 17. Septembris. Praefuit in nonum annum.
- Arnoldus Georgius Issfordt. Obiit 24. Febr. 1729.
- Petrus Ludovicus Vogelsang, Senior. Obiit 23. Decembris 1732.
- Joannes Christophorus Schwick, 27. Pater. Obiit anno 1734, 16. Martii. Praefuit in decimum annum.
- Paulus Sorper. Obiit 8. Februarii 1735.
- Franciscus Eustachius Clute. Obiit 17. Augusti 1737.
- Joannes Jodocus Hane. Obiit 31. Julii 1738.
- Franciscus Ignatius Kuhlmann. Obiit anno 1740, 26. Januar.
- Bernardus Josephus Hollandt. Obiit anno 1740, 8. Febr.
- Theodorus Hermannus Schweling, in 15. annis Praepositus, 28. in ordine. Obiit anno 1748, 26. Augusti.

Johannes Bernardus Lampen. Obiit 1748, 26. Maji.

Bernardus Dütting. Obiit die 13. Maji 1759.

Joannes Rotgerus Runde, 29. Praepositus. Obiit die 4. Febr. 1761.

Petrus Henricus Schlebrügge, 30. Praepositus. Obiit 4. April. 1764.

Petrus Antonius Schmitz. Obiit 24. Jun. 1772.

Sequuntur nomina laycorum familiarium nostrorum receptorum. Et primo:

Herman Hesselmann, Carpentarius. Obiit anno D. LIII.

Gherd, ligator librorum. Obiit a. D. XLIX.

Gerd pistor ex Schuttorpe. Obiit a. D. MCCCCLXXVII.

Alger sartor.

Tilman sartor.

Daniel de Geffen. Obiit a. D. MCCCCLXXVIII.

Arnd de Havekesbecke. Obiit a. D. MCCCCLX.

Engelbert de Hamynkel.

Ludeke Beckerinck, sartor. Obiit a. D. 1506.

Tilman sutor.

Gherlich de Eyl, sutor. Obiit a. D. MCCCCXC.

Roloff Keyser. Obiit a. D. 1497.

Hinrick Vorrschepoel. Obiit a. D. 1503.

Hinrick ten Oldenhove. Obiit a. D. 1498.

Jacob Laurens van Wyntelrede. Obiit a. 1499.

Johan van Berynegen, Cocus. Obiit a. D. 1483.

Johan Cock. Obiit 1529.

Johan Hellekule. Obiit a. D. 1556.

Gert Wytte. Obiit a. D. 1516, peste.

Johan Evekyneck, sartor.

Herman Buse.

Gert Konredynck. Obiit peste, 1530.

Herman Blanckenfort de Alberslo. Obiit 1516, peste.

Bernt ton Putte.

- Johan Smedes, ligator librorum.
 Pelgrim Block. Obiit anno 1566.
 Herman tor Borch, praebendarius. Obiit anno 1566.
 Johan Hunynck, sartor. Obiit anno 1571, 10. Decemb.
 Gert Haselberch, cocus. Obiit 1573, in die Marci.
 Johan Deipenbroick, sutor. Obiit 76.
 Johan Wesselingk. Obiit a. 1597, altera Ascens. Dni.
 16. Maji.
 Joan Bertenhoff. Obiit a. 1602, 27. Augusti.
 Mauritius Bruen. Obiit a. 1607, 29. Decembris.
 Gerdt Gerdinck, Praebendarius.
 Berndt Maess, Sartor. Obiit a. 1614, 15. Aprilis.
 Berndt Bredenpoell. Obiit a. 1631, 5. Febr.
 Herman Palzerinck, sartor. Obiit eod. ipso Jacobi,
 peste.
 Petrus Hoier, sutor. Obiit 1636, 18. Nov. peste.
 Joannes Elberinck, Pistor. Obiit 1656, 9. Maji, senio.
 Dirck Broickhausen, Pistor. Obiit 1664, 7. Mart.
 Joest Kock.
 Joannes Lange, Portarius. 1672, 18. Mart.
 Berndt Kock. Fidelis valde. 1673, 22. Nov.
 Johan Torwoesten. 1676, 7. Octobris.
 Johan Verspoel. Obiit 1678, 17. Jan.
 Herman Gassel, pistor. Obiit 17. Martii 1681.
 Joannes Keppel, pistor. Obiit anno 1695, 30. Aprilis.
 Theodorus Gellers, janitor. Obiit 14. Septembr. a. 1700.
 Antonius Winckelman, culinaris. Obiit 25. Martii
 a. 1703.
 Theodorus Beckman, pistor. Obiit anno 1706, 17. De-
 cembris.
 Matthias Darphorn, janitor. Obiit 21. Aprilis 1708.
 Jodocus Untitt, custos.
 Pothoff, custos.

Cedula seu exemplar unionis domorum zo Wydenbach
Coloniae et fontis salientis in Monasterio.

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Nos presbyteri et clerici domus congregationis zo Wydenbach in Colonia, quae incepit anno Domini Millesimo quadringentesimo decimo sexto, sic convenimus et concordavimus pro nobis tunc praesentibus et pro omnibus nostris successoribus in perpetuum. Quia de domo congregationis Fontis salientis in Monasterio Westfaliae venimus Coloniam, ut nobis et presbyteris et clericis dictae domus Fontis salientis sit cor unum et anima una in Domino, et ut maneat inter nos indissolubile vinculum caritatis, omnes presbyteri et clerici in dicta ¹⁾ domo Fontis salientis in Monasterio recepti et recipiendi et eorum familiares erunt in nostra domo zo Wydenbach ^{*)} praedicta ²⁾ etiam recepti et nostri condomestici, et dictae ³⁾ domus nobiscum conpossessores secundum formam Instrumentorum receptionis fratrum. Et si contingeret ⁴⁾, quod Deus avertat, eis aliquod infortunium, scilicet incendii vel persecutionis, erunt nobis accepti in domo nostra sicut fratres nostri. Sed si quis ex levitate vel minus rationabili causa, seu ex vicio impatientiae, vel alio quocunque modo irrationabili, ex aliqua dictarum domorum recesserit vel expulsus fuerit, in nulla earum requiem inveniet vel receptionem. Et si per pestilentiam vel aliam occasionem contingeret, dictam ⁵⁾ domum Fontis salientis personis desolari, extunc volumus solliciti esse pro personis, sicut ipsi fuerant pro domo nostro zo Wyden-

¹⁾ saepedicta. — ^{*)} Wesaliae. — ²⁾ praefata. — ³⁾ ipsius. —
⁴⁾ contigerit. — ⁵⁾ ipsam.

bach *) in principio. Et ut ista caritas semper maneat, unusquisque nostrum tunc praesentium se huic cedulae subscripsit ⁶⁾, et omnes imposterum recipiendi se subscribent, quod hanc concordiam et caritatem servare velint ⁷⁾. In cujus signum nos hanc cedulam dictis fratribus in Monasterio transmisimus et in signum et vicissitudinem caritatis similem ab eis cedulam recepimus ⁸⁾. Et ne per oblivionem ista depereant, fecimus tabulam ⁹⁾ clericorum in qua conscripsimus nomina nostra et nomina dictorum fratrum ¹⁰⁾, et etiam nomina benefactorum nostrorum tam vivorum quam mortuorum ¹¹⁾, quae tabula recitabitur cum ista ¹²⁾ cedula ad exercitium in vigiliis ¹³⁾ quatuor summorum festorum, Et post ¹⁴⁾ recitationem legetur pro vivis psalmus: Ad te levavi oculos meos, cum versiculis: Salvos fac servos tuos, Mitte eis auxilium etc. cum Collecta: Deus qui caritatis dona etc. ¹⁵⁾ Pro defunctis psalmus: De profundis, cum collecta: Deus veniae largitor etc. ¹⁶⁾. Et propter majorem noticiam et firmitatem caritatis ¹⁷⁾, quando numerus annorum Domini fuerit impar, tunc Rector in Colonia ¹⁸⁾ cum uno vel duobus fratribus ¹⁹⁾ veniet in

*) Wesaliae. — ⁶⁾ huic ced. se subscr. — ⁷⁾ quod hanc concordiam, caritatem et confoederationem velint diligentius observare. — ⁸⁾ nos fratres de Wesalia ipsis dilectis nobis in Christo fratribus in Monasterio hanc ced. transmisimus, qualiter in vicissit. carit. jam similem ab eis recepimus cedulam. — ⁹⁾ matriculam sive tab. — ¹⁰⁾ et fratrum eorundem. — ¹¹⁾ defunctorum. — ¹²⁾ praesenti. — ¹³⁾ eingeschaltet: vel in die proxima ante vigilias. — ¹⁴⁾ post cujus. — ¹⁵⁾ cum v. et coll. ut moris est. — ¹⁶⁾ et pro defunctis ut moris est. — ¹⁷⁾ et caritatem innovandam. — ¹⁸⁾ Rector domus fratrum in Wesalia. — ¹⁹⁾ ex fratr. suis.

Monasterium infra festum Paschae et Michaelis, Et ²⁰⁾ quando numerus annorum Domini fuerit par, Rector in Monasterio veniet Coloniam *) cum uno vel duobus fratribus infra praedictum ²¹⁾ tempus, ut fratres se mutuo videant et eo amplius ²²⁾ diligant. Sint nomina hic inscripta et inscribenda scripta in libro vitae coelestis ²³⁾ Amen. Scriptum et concordatum de consensu utrarumque domorum et de plena voluntate singulorum fratrum, Anno Domini Millesimo quadringentesimo vicesimo quinto, in Conceptione gloriosissimae virginis Mariae, quae nostrae societatis erit singularis domina et Patrona, et ipsa erit hujus concordiae de sua misericordia sigillum et munimen.

Ego Nicolaus de Alsveld presbyter inutilis et remissus hic me libenti animo et ex corde subscripsi.

Ego Martinus Lewardi presbyter indignus hic subscripsi libenti animo et ex corde.

Ego Florencius de Cassel hic libenter subscripsi.

Et ego Hinricus Alsveldiae pro verae caritatis confederatione hic libenter me subscripsi.

Et ego Johannes Herkenberti de Blankenberch hic libenter me subscripsi.

Et ego Lambertus Oetmersen hic libenter me subscripsi.

Ego Johannes Fabri de Erclens libenter me subscripsi.

Sequuntur nomina fratrum nostrorum domus tzu Wydenbach in Colonia apud sanctum Panthaleonem, quae domus primum dabatur domino Hinrico de Ahus patri nostro, et sic per eum venit ad nos Anno

²⁰⁾ sed. — *) Wesaliam. — ²¹⁾ idem. — ²²⁾ eo ampl. invicem. — ²³⁾ in lib. vitae coel. annotata.

Domini MCCCC^oXVII^o. tempore Concilii generalis
 Constanciensis. Quam idem dominus H. per tem-
 pus rexit, et postea primum Rectorem dominum
 Nicolaum Denss de Alsfelt, de domo nostra Fontis
 salientis in Monasterio, ibidem transtulit et instituit.
 Qui eandem domum . . annis laudabiliter rexit, pro-
 movit et ampliavit in spiritualibus et temporalibus,
 et fructum multiplicem fecit intus et extra Coloniam,
 et plenus dierum obiit in senectute bona.

Nicolaus Denss, presbyter. Ob. a. Dni. MCCCCLVII.

Hinricus Alsfelt, pbr.

Johannes de Warborch, Accolitus.

Johannes Oelden, Accolitus.

Johannes Oyskerken, Accolitus.

Hinricus Schoenswaen, Accolitus.

Petrus de Wesalia, clericus.

Martinus Kempis, clericus.

Didericus Kempis, clericus.

Johannes Zutphaniae, pbr.

Alardus, pbr.

Hermannus de Hammone, pbr.

Dethmarus Wyldungen, pbr.

Robertus Steynhus, pbr.

Johannes Steynhus.

Johannes Breydbach.

Johannes Perlyn, pbr.

Gumpertus Hardevust.

Hinricus Reess, pbr. *)

Johan Dreyer, laicus.

Hinrick Zunsbeke, Cocus.

*) Bis hieher ist bei allen, und noch bei einigen der Nächstfolgenden,
 bemerkt: Obiit; jedoch ohne das Todesjahr anzugeben.

Johannes Erclens.
 Petrus Nussiae, pbr.
 Johannes de Bacharach, pbr.
 Benedictus, pbr.
 Johannes de Alen pbr.
 Arnoldus Monasterii pbr.
 Hermannus de Sonsbeck. Obiit pbr. *)
 Gotfridus de Osnaburg pbr.
 Conradus Kempis.
 Johannes Lys.
 Bruno de Broell.
 Hermannus Hammonis.
 Gerhardus Unna.
 Johannes Essendiae.
 Johannes Wilshusen.
 Blasius Wachtendunck.
 Gobelinus Euskerchen.
 Clemens Amsfordiae.
 Johannes Const Coloniensis.
 Johannes Vrissem.
 Wilhelmus Bunne.
 Ropertus Swollis.
 Johannes Ymmehusen.
 Johannes Vrechem.
 Conradus Kalkar.
 Cyriacus Emede.
 Christianus Krepenne.
 Hinricus Udem.
 Boldwinus Kervendunck.
 Hinricus Tulpeti **) abiit.

*) Der letzte, dessen Tod angegeben ist.

**) Dieser Name ist durchstrichen.

Gerhardus Buderick.

Gerbrandus Gronyngen.

Nomina laycorum.

Johan van der Lippe.

Johan Becker van Dortmen.

Diderick van Stralen.

Diderick van Cleve.

Johan van Wyle kock.

Wolter van Dortmen.

Peter van Arnswilre.

Conrait Cleyvenbroich.

Hinrick van Swervén.

Cedula unionis domorum Wesaliae et fontis salientis
in Monasterio.

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Nos presbyteri et clerici domus congregationis in Wesalia, quae incepit anno Domini MCCCCXXXV. sic convenimus et concordavimus pro nobis tunc praesentibus et pro omnibus nostris successoribus in perpetuum. Quia de domo congregationis fontis salientis in Monasterio Westphaliae venimus Wesaliam etc. *) Anno Domini MCCCCXLII. in festo purificationis gloriosae virginis Mariae, quae nostrae societatis erit singularis patrona, hujusque concordiae de sua misericordia sigillum et munimen.

Ego Martinus Lewardi pbr. inutilis huic cedulae et concordiae me libenter et ex animo subscripsi.
Et ego Ambrosius de Attendorn pbr. licet indignus

*) Der Inhalt stimmt ganz mit dem obigen Unionsbriefe mit dem Brüderhause zu Cöln überein, und die Abweichungen sind dort angegeben.

pro verae caritatis consideratione huic cedulae ex corde et animo libenter subscripsi.

Et ego Johannes van den Collick de Clivis pbr. inutilis et remissus huic cedulae, unioni et confederationi libenter et ex affectu subscripsi.

Et ego Jordanus Ymmenhusen fr. pbr. me huic cedulae et concordantiae libenter et ex animo subscripsi in vinea domini.

Et ego Theodericus Dyrken de Buderic et clericus me huic cedulae et concordantiae libenter et ex animo subscripsi.

Et ego Johannes Zenden de Monasterio clericus me huic cedulae et concordiae animo volenti subscripsi.

Et ego Johannes Batenborch me huic cedulae et concordiae animo et corde subscripsi.

Nos	Henricus Mant de Trajecto	gaudenti animo et ex corde nos subscripsimus.
	Egbertus Oetmersem	
	Leo de Beest	
	Gerardus Belser de Dynslaken	
	Henricus Voirst de Wesalia	
	Johannes Pelmeken de Alen	
	Heuricus Braem de Xantis	
	Johannes Hencke de Attendorn	
	Albertus Walboren de Assendia	
	Engelbertus Anholt de Monasterio	
Lodewicus Doleatoris de Confluentia		
Johannes Reyneri de Kalkar		
Bernardus Teme de Monasterio		
Reynerus Banrits de Gravia.		

Nomina fratrum domus sancti Martini in
Wesalia *).

Hermannus Wernen de Gudesberch, primus Rector
domus ejusdem.

Martinus Lewardie, pbr.

Hermannus Meyncke, pbr.

Johannes Custodis de Bruene, pbr.

Jordanus Piper de Ymmenhusen, pbr.

Hermannus Bremis, pbr.

Anthonius de Attendorn, pbr.

Johannes van den Colck de Cl. Rector.

Theodericus Dyrken de Buderik, pbr.

Fredericus de Mera de Trajecto, pbr.

Gerlacus Gent de Wesalia, pbr.

Johannes Senden, pbr.

Johannes Batenborch, pbr.

Elbertus Prick de Wesalia, pbr.

Henricus Mant de Trajecto, pbr.

Egbertus Oetmersen, accol.

Leo de Beest, clericus.

Gerhardus van Avervelt de Dynslaken, Rector.

Henricus Werst, pbr.

Johannes Pelmeken de Alen, pbr.

Henricus Xanctis, pbr.

Johannes Attendorn, pbr.

Albertus Essendie, pbr.

Engelbertus de Monasterio, pbr.

Ludwycus Buel de Confluencia, pbr.

Johannes Reyneri de Kalker, pbr.

Bernardus Teyme de Monasterio, pbr.

Johannes Buel de Confluencia, pbr.

*) Bei den meisten, bis zum Letzten, ist bemerkt: Obiit.

Jordanus ten Oirde de Ramsdorp, pbr.
 Nycolaus de Heyden, pbr.
 Gerhardus Anthonii de Zwoll, pbr.
 Wylhelmus Arnoldi de Huesden, accol.
 Jacobus Wever de Attendorn, Rector.
 Johannes Bruwerinck de Monasterio.
 Bernardus Garthues de Monasterio.
 Theodericus Burchgreeff de Tyll.
 Everhardus Poer de Monte.
 Philippus Groenwalt de Dusseldorp.
 Nycolaus de Weesp.
 Gerhardus Alcmarie.
 Johannes Goch de Wesalia.
 Rotgerus de Dynslaken.
 Wilhelmus Nagel de Udem.
 Gerhardus Steens de Buderick.
 Johannes Huysman de Lochem.
 Engelbertus Petri de Anholt.
 Arnoldus Wenynck de Alten.
 Johannes Wylick.
 Henricus Coster de Reckelynnkhusen.
 Hermannus Dorsten.
 Johannes Stralen.
 Hermannus Kempis.
 Jacobus Ercklens.
 Judocus Romer de Stega.
 Johannes Attendorn.
 Wesselus de Emeda.
 Rotgerus de Suchtelen.
 Hermannus Coestveldie.
 Lubertus Nottelis.
 Johannes Wachtendonck.
 Gerhardus Rees.

Nomina laycorum domus sancti Martini in Wesalia.

Engelbertus van Homynkel.
 Herman van Dortman, cocus.
 Henrick Molner.
 Henrick Sickmann, meeler.
 Tylman Ymmenhusen, cocus.
 Godert van Essen, sartor.
 Gerit van Offlandt.
 Bernt Welp.
 Johan Becker van Costvelt, accol.
 Rotger van Monster.
 Derick van Rees.
 Herman Hemekynck.
 Henrick Garthues van Monster.
 Derick van Weel, cocus.
 Arnt van Lochem.

Sequuntur nomina benefactorum domus nostrae,
 Et primo nomina summorum Pontificum, Cardina-
 lium, Episcoporum et aliorum Praelatorum qui bene-
 fecerunt nobis, In primis:

Dominus Martinus papa quintus. Hic dedit nobis pri-
 mam Confirmationem et solempne privilegium.

Dominus Eugenius papa quartus. Qui dedit nobis
 secundam Confirmationem et solempne privile-
 gium.

Dns. Anthonius Cardinalis Bononiensis et Episcopus
 Ostiensis. Qui promovit supplicationes nostras pro
 confirmationibus et Confessionalibus.

Dns. Petrus Cardinalis Cameracensis apostolicae sedis
 Legatus. Qui dedit nobis primam confirmationem
 et primum privilegium.

VI. 1.

8

Dns. Otto de Hoya, Episcopus Monasteriensis. Hujus tempore domus nostra erat incepta.

Dns. Hinricus de Moerse, Eps. Mon. Qui dedit nobis privilegium et confirmationem secundae domus nostrae.

Dns. Johannes Eps. Naturensis. Iste consecravim capellam nostram.

Dns. Didericus Nyem, Corrector literarum apostolicarum.

Dns. Anselmus decanus Antverpiensis, Corrector literarum apostolicarum. Qui promovim privilegia nostra.

Dns. Hinricus Alfhusen, Canonicus in Wyldeshusen. Qui sollicitavit primam Confirmationem nostram cum privilegio.

Dns. Andreas de Egmund, pastor ecclesiae sancti Mauricii Coloniensis. Hic sollicitavit secundam Confirmationem nostram.

Sequuntur nomina presbyterorum et benefactorum nostorum, Et primo qui dederunt nobis titulos pro presbyteris ordinandis domus nostrae.

Johannes ton Cleye, pbr. Iste dedit decimam prope Rene et primum titulum. Qui post ingressus ordinem Cisterciensem fuit consecratus Abbas in Scola Dei.

Johannes Huker et Arnoldus frater ejus, presbyteri Monasterienses. Isti dederunt secundum titulum. Item dns. Joh. Huker dedit nobis majorem calicem, decreta, decretales, bibliam, passionale et multa bona.

Gerhardus Barbitonsoris et Cristina cognata ejus. Qui dederunt tercium titulum.

Johannes Rossmyd pbr. Qui dedit quartum titulum et aream Langenhorst domus novae.

Hinrick Korfmecker, et Hinricus Dusterhus frater matris dni. Jo. Huker. Isti praestiterunt subsidium pro comparatione quinti tituli.

Johannes van Grolle. Qui dedit sextum titulum, ut habeatur memoria sui et parentum et sororum suorum et filii sui.

Henricus Romer, Sigillifer curiae Monasteriensis. Iste dedit redditus quinque floren. ren. in auro in Notlen, et postea contulit redditus XXII. flor. ren. Obiit XIX. Jan. MCCCCXLII.

Hermannus van der Wellen, pastor in Langenberch Colon. dyoc. Iste dedit nobis redditus duor. flor. Renens. in auro.

Theodericus Fransoys, ecclesiae Mon. Decanus.

Johannes van Asbeke et Margareta uxor ejus de Schullenborch. Isti dederunt nobis septimum titulum. Et desideraverunt pro se et parentibus suis fieri missas speciales, videlicet dominica die de sancta Trinitate, feria secunda pro defunctis, feria tertia de angelis, feria quarta de omnibus sanctis, feria quinta de sancto Johanne evangelista, feria sexta de sancta cruce, sabbato de domina nostra, vel ad minus collectam de supradictis in unaquaque die, addendo semper in fine missa Salve Regina.

Nicolaus Cleys pbr. Iste dedit redditus duor. florenor. et dimidii.

Alardus Dryl, Thesaurarius Eccl. Mon. Iste dedit redditus unius floreni.

Albertus Twentyneg, al. Becker, pbr., vicarius eccl. majoris. Iste dedit nobis redditus duorum florenorum.

Nicolaus ter Brugghen. Alheydis uxor ejus. Parentes dilecti fratris nostri Brunonis.

Albertus Yargh. Ludolpha uxor ejus, amita Brunonis.

Quae dedit octavum titulum, Instituens officiationem pro ecclesia nostra, Cujus tenorem habemus in instrumento desuper confecto. Et obiit anno D. MCCCCLXIX. in vigilia Jacobi apostoli.

Heyla ter Brugghen, soror Ludolphae.

Gheseken Veghen. Quae dedit nonum titulum. C. fl.

Johan Vrydagh. Styna uxor ejus. Quae dedit nobis annuatim III. fl. R. In Leesbern. Et C. ad campos

Hulshorst exposuit, usum fructum sibi reservans.

Johannes Penthlyngh, Canonicus majoris eccl. Qui dedit nobis semel XX. fl. R.

Dericus Sorbeck, vicarius ad sanctum Mauricium extra muros Mon. Qui dedit nobis LXXII. fl. post. et postea instituit tres missas perpetuas et totidem vigiliis, et dedit redditus XV. flor.

Hinricus Franssoys, canonicus eccl. Mon. Hic dedit nobis redditus II. flor.

Cristina Cleymans.

Johannes Brabancie, als. Wortelman. Qui instituit apud nos officiationem trium missarum in ebdom. eamque dotavit redditibus XXI. flor. ren.

Bernardus Twenhaven, canonicus veteris eccl. S. Pauli. Qui dedit nobis X. flor. r.

Lodwicus Lozeke pbr. Qui dedit nobis redditus unius flor. ren.

Assele tor Wyck. Quae dedit nobis dimidia marcae Mon. redditus, qui venerunt in redemptionem II. marcarum de domo nostra prope S. Ludge-rum.

Johannes Eggerdes, vicarius veteris eccl. Mon. Qui dedit nobis redditus trium florenorum ren.

Dns. Johannes de Bavaria, Episcopus Mon.

Dns. Hinricus de Kepppele, canonicus Mon. Decretor.

Doctor, officialis Mon., specialis fautor et benefactor, contulit nobis multos libros.

Dns. Egidius de Lutzenborch, Offic. Mon.

Dns. Bernardus Borchorst, Offic. Mon. Contulit nobis redditus dimid. Marcae.

Johannes Odyneck, vicarius veteris eccl. Contulit nobis redditus dimid. flor.

Lambertus Buchorst, vicarius eccl. Mon. Contulit nobis redditus $1\frac{1}{2}$ flor.

Dns. Conradus Doleatoris, decanus Francfordensis. Contulit XXX. flor.

Dns. Hermannus de Langen, Decanus Mon. Hic ad fabricam novae ecclesiae nostrae primum lapidem jecit et XX. aureos obtulit. Hic fratri nostro Gerhardo Beringen vicariam contulit in altari S. Eligii Capellae S. Michaëlis.

Dns. Hermannus Archiepiscopus Coloniensis.

Dns. Otto Korff, Decanus Mon.

Dns. Hermannus Schenkynck, Canonicus.

Dns. Theodericus de Heyden, Canonicus Mon. cum parentibus et amicis. Dedit X. fl. redituum.

Dns. Gerhardus Scholde, vicarius eccl. Mon.

Dns. Johannes Cluver.

Dns. Everhardus Rokelose.

Dns. Lodewycus Zorbecke, vicarius eccl. Mon.

Dns. Albertus Zwederinck, Pastor in Emesdetten.

Contulit nobis redd. I. flor. Obiit a. D. MCCCCXCIII.

Dns. Gotfridus Saggel.

Dns. Hinricus Planstake. Contulit 5 fl.

Dns. Hinricus Pleynynck. Dedit 5 fl.

Dns. Johannes Schroder, Contulit redditus quinque flor.

Dns. Conradus Knyper. Dedit $1\frac{1}{2}$ fl.

Herman Tegeler. II fl.

- Dns. Albertus Assinck.
- Dns. Jo. Romer. $\frac{1}{2}$ fl.
- Dns. Bernardus Suthoff $\frac{1}{2}$ fl.
- Dns. Wenemarus van der Horst, Scolasticus eccl. Mon.
Dedit II. fl.
- Dns. Jo. Zoest, Vicarius Eccl. Mon. Dedit I fl.
- Dns. Christianus Kelner, Sigillifer Mon. Dedit I fl.
- Dns. Egbertus Ummegrove, Vicarius S. Ludgeri. Con-
tulit nobis XVI. fl. quotannis, et voluit tres mis-
sas hebdomadis singulis pro se servari.
- Dns. Ludolphus Ketteler, Decanus in Notteln. Con-
tulit redditus I flor.
- Dns. Bernardus Messchede, Decanus eccl. Mon. De-
dit I fl.
- Dom. Bernardus Linteloe, Cellarius. Dedit dimid. fl.
- Dom. Conradus de Rethberge, Episcopus Mon. et
Administrator Osnaburg. ecclesiar. Dedit nobis
Casulam et tunicas chorales ex nigro serico.
- Dns. Bernardus Hellebernt. Redd. dimid. fl.
- Dns. Johannes Lubbeke. Dedit annuatim XII. fl. et
voluit missam de domina nostra Sabbato decan-
tari, si festum eo die contingerit, memoriam et
collectam de domina tantum. Admisit item licere,
si quis futurus sit apud nos eandem rem consti-
tuere, libere annuere et acceptare.
- Dns. Gerhardus Trippenmecker. Redd. 1 fl.
- Dns. Joannes Volquini, Decanus Maur. Red. 1 fl.
- Dns. Hermannus Engelhart, Praepositus Aegidii. Hic
fuit nobis in causa pestifera Transaquas perpetuus
et constantissimus amicus. Dedit X fl. et libros,
nempe Lyranum cum glossa ord.
- Dns. Bernardus Tegeder, Scholasticus S. Maur. Dedit
Centum flor. A. 1526 obiit in profesto Michaelis,
et die ipso absolutis vigiliis et missa dabitur fra-

tribus vinum et legetur post gratias oratio dominica cum collecta: Omnipotens s. Deus cui nunquam sine spe etc. Similiter dabitur vinum ad mensam fratribus ipso die Mauricii, juxta defuncti voluntatem.

Dns. Wolterus Herde, Canonicus vet. eccl. Dedit XX. fl.

Dns. Wilhelmus Stael, canon. maj. eccl. Dedit XX. fl.

Dns. Hinricus Fienden. Redditus contulit dimid. fl.

Dns. Egbertus Preckinc, vicarius in Havekesbeck. Red. dimid. fl.

Dns. Lubbertus Preckinck, Pastor in Havekesbecke. Red. dimid. fl. et novum calicem.

Hinrici Voss, als. Rehagen, Canonici S. Mauricii. Pro hujus memoria annue contulit unius marcae redditus Do. Bernardus Tegederus Scholasticus superscriptus, ad vinum praestandum fratribus in die Vitalis vel proxime convenienti, ut in literis memoratur.

Mgri. Joannis Elui, Canonici divi Martini ac trium Episcoporum Cancellarii, summi amici nostri. Red. contulit unius flor.

Dns. Adolphus Bodelswinge, Canon. eccl. maj. X. flor. dedit.

Dns. Melchior de Bueren, Cellerarius maj. eccl. Dedit 40 flor. aur.

Dns. Johannes Hageboecken, Pastor in Kynderhues. Dederunt executores 20 flor. aureos.

Dns. Johannes Wesselinck, Pastor in Langerke. Dedit 20 fl. aur. Obiit a. 1549 Dionysii. In hujus anniversario, absolutis vigiliis et missis, dabitur fratribus vinum in mensa, vel die magis convenienti. Addidit adhuc 20 fl. aur. ut eo diligentius annue observetur.

Reverenda ac Praenobilis Domina Anna von Kukelsheim, Canonissa in Nottelen. Virgo haec donavit 50 Imp. in usum organi reparati collocatos.

D. Godefridus Herding, Vicar. summae aedis. Dedit nobis 50 Imp. et petiit unum sacrum annue altera die Blasii pro F. et parentibus.

Bernardus Haussman*). Dedit 30 Imperiales.

Reverenda ac Praenob. Dna. Agnes von Raesfelt, Canonissa in Notteln. Dedit in eundem organi finem 25 Imperiales.

Elseke Stevermans. Donavit nobis literas 100 Imp. et singulis indusium.

Anna Kocks. Dedit argenteum cingulum pro exorn. D. virg.

R. D. Henr. Plonies, Dec. V. E. Legavit in testam. 20 Imp.

D. Georgius Kerstiens. Dedit multos libros.

D. Joannes Velthaus, Presbyter.

D. Joannes Engelberting, Pastor in Sarbeck. Dedit 50 Imp.

D. Joannes Holtman dedit 50 Imp. petiitque pro illis ipso d. Joannis Baptistae et in festo assumptionis D. virginis quartale vini ad mensam dari.

D. Godefridus Herding dedit 300 Imp. cum 150 Imp. cessa jam pensione, ac voluit et ordinavit feria 5. hebdo. semper Sacra de venerab. sacramento celebrari cum collecta: Pietate Tua; ac pro se suisque petiit orari.

D. Henricus Niter, Decanus in Nottelen.

D. Bernardus Detten, Vicar. vet. Eccl. S. Pauli.

Executores D. Victoris Reisman, Pastoris in Greven,

*) Dieser Name ist durchstrichen.

dederunt opera Tanneri et Lessium de jure et justitia.

Sidonia von Langen, Sanctimon. in Nottelen, dedit
10 Imper. per Decan. ibidem in testam.
D. Arnoldus Cateman.

Johannes de Stevern pbr. *)

Bernardus de Holte et Hermannus Hemekineck pbri.

Qui construxerunt primam domum nostram lapideam upme Honekampe.

Gotfridus plebanus in Schaepdetten.

Bruno plebanus in Asbeke. Qui dedit Calicem.

Everhardus plebanus in Almelo.

Swederus Canonicus in Aldensale.

Johannes et Hinricus Peternelle, pbri. Osnaburgenses.

Johannes Sasse, Scolasticus S. Johannis Osnaburg.

Hinricus Hillighe, canon. in Vrekenhorst.

Hermannus Siverding, Canonicus Horstmariensis.

Everhardus Moerbroeck, vicarius eccl. Monast.

Bernardus Valke, vicedominus eccl. Mon. postea factus decanus major. ecclesiae.

Bitterus pbr. in Schuttertorpe.

Hermannus pbr. in Metelen.

Petrus de Carpena.

Johannes Caste pbr.

Johannes de Widenbrugge pbr.

Gherd und Herman Wybbold. Isti inceperunt montem orientis.

*) Von hier beginnt wieder mit der ältesten Handschrift eine neue Reihe, ohne daß der Grund des Unterschieds von den im vorigen aufgezählten Wohlthätern bemerkt ist.

Conradus Westerwolt pbr. Rector domus fratrum in Hervordia.

Gotfridus ter Widen, vicarius in summo.

Wolterus de Alen, vicarius major. eccl. Qui dedit redditus octo flor. ren. et multos libros.

Hinricus ton Rode de Stenvordia, Accolitus.

Johannes Yokermann de Costveld, accolitus. Obiit Osnaburgis.

Hinricus Beckem, clericus.

Johan Pellifex, laicus de Northorn.

Gotfridus laicus, sartor noster. Hic fuit postea Conversus Monasterii Campi sanctae Mariae.

Johannes Loer, clericus.

Hinricus van Linghen, vicarius ad S. Servacium.

Johan Blomensæet et Sophia filia ejus cum liberis. Qui dederunt nobis Redditus II. flor.

Johannes Yonas, clericus, et parentes ejus.

Johan Schulte, laycus noster Hic fuit prae bendarius et utilis in multis, ac benefecit nobis.

Margareta Brochagens constituit annue per nos dari refectionem in prandio XII. pauperibus scholasticis in coena Domini, ac deinde quibusvis scholasticis totidem calceamentorum paria, ac bis pro se quotannis memoriam servari. Ad quod dedit quinque flor. annuatim.

Wennemaer Francke, cives Mon. Red. 1 fl.

Richtmodis Drolshagen. Dedit $\frac{1}{2}$ fl.

Johan Steverman. Dedit 1 fl.

Gotfridus Wiggerinek, Civis Lubicensis de Ahuiss. Legavit nobis XXV. aur.

Johan de Beveren. $\frac{1}{2}$ fl.

Deitert ton Cleye, praecendarius noster in multis utilis et maxime fidelis nobis fuit vir probus. Praeter caetera fundavit fratribus gratias ad mensam annue.

Arnt Drolshagen. Dedit in vita Centum daleros, legavit praeterea XX. fl. aur.

Else Basterdes, ad S. Georgium, legavit nobis XX. florenos pro memoria.

Katherina Zedelers, legavit nobis XL. aur. pro memoria, dabitur fratribus gratia in die patroni.

Theodericus Ketteler, legavit nobis XX. daleros.

Decanus Georgius Haysfelt, legavit nobis X. flor.

Dns. Joannes Morrien, legavit nobis XX. daleros.

Nomina laicorum benefactorum.

Ludolphus de Ahus et Hadewigis, Parentes dilecti patris nostri domini Hinrici de Ahus, et Johanna uxor Ludolfi.

Herman Wolterding, uxor et filia.

Wabele des Wulners. Quae dedit Redditus quatuor sol.

Willeken Bovynctorp.

Echbertus Cleyver, Kunna uxor et Wabele filia eorum.

Qui dederunt parvum calicem sculptum in pede.

Johan und Bernd de Wyse.

Godeke van Halteren, cum uxore et liberis.

Bernd Pastoerken. Greta uxor ejus.

Hinrick Steenhus. Gertrud uxor ejus.

Conrad Lasterhues. Qui dedit redditus trium solidorum in Rodorpe.

Bernd Vorlinck et uxor ejus.

Tilman van Wippervoerde, uxor et liberi.

Hinricus Engeter, alias de Blynde, Osnaburgensis.

Qui diu ad carnem portavit ferreum panserium.

Sepultus in Zybekelo.

Johannes Wilkini, decanus veteris ecclesiae. Qui dedit Redditus unius fl. Ren.

Abbatissa in Borchhorst.

- Frederuna sanctimonialis in Notlen. Quae multa bona fecit et facit nobis ad ornatum capellae nostrae.
- Bernd Hillebrand, Meken, Gertrud, uxores ejus, et Aleken ter Capellen.
- Ghesa Renwolds.
- Engele Westerwolt, Ghesa filia ejus.
- Hinrick Schrivvers, Gertrud uxor ejus, Cives Colonienses.
- Hermannus Peternelle pbr.
- Wyman Peternelle, Alheid uxor ejus. Agatha Peternelle.
- Parentes dni. Johannis Huker.
- Dayke, quae habitavit cum Hinrico Korfmeker, et cognata ejus.
- Stina des Gruters.
- Hinric Wernyng, Ghebbeke uxor ejus.
- Johan Nortwolt et uxor ejus.
- Johan Jude et Sophia Rotstock et Katherina de Honore, uxores ejus. Quae dederunt Redditus unius floreni Ren. in Bekem.
- Cracht de Rode, uxor et filii.
- Johan de Gruter ten Ahus.
- Johan de Bodeker cum uxore et liberis.
- Johannes Drincketuut, Secretarius civitatis Zusatien-sis, uxor ejus.
- Mgr. Johannes Luttickhuis, canonicus veteris ecclesiae. Qui dedit mediam marcam in Bekem.
- Johan Droste et Wabele Droste uxor ejus. Qui dederunt nobis calicem feriale cum clipeo suo.
- Franco Hardevuest et Katherina uxor ejus.
- Gertrudis relicta quondam Johannis Haken de Rene.
- Arnoldus Kempis et Mechtildis uxor ejus, parentes Johannis Gronyngen fratris nostri.

Hinrick Aldendorp cum uxore Gertrude. Qui notabiliter benefecerunt nobis.

Johannes Loss cum uxore. Qui dederunt redditus unius marcae ex domo Stichtmans, et aliam comparavimus etiam.

Johann Hulshorst cum uxore. Qui dedit redditus duorum fl. R.

Alke Lichteberghes.

Ghertrudis Maendaghes. Quae dedit nobis calicem et redditus unius marcae.

Alheidis Hosse. Quae dedit nobis XX. flor. qui venerunt in redemptionem II. marcarum de domo nostra prope S. Ludgerum.

Cristina Vrydaghes. Quae dedit nobis redditus VII. flor. r.

Margareta Deghens.

Herman van Scedelick.

Elyzabeth Polmans.

Nycolaus Rover, Cristina uxor ejus.

Bernardus Wernynck.

Lubertus Wansscher et Aleidis uxor ejus. Dimidia Marcae red. dedit.

Lumme Rokelose.

Elyzabeth Hesselmans.

Else Roissmans. Contulit redditus 1 flor.

Mette tor Woeste. XX. aur. contulit.

Kunegundis Lidermans. Red. $\frac{1}{2}$ fl.

Anna Warendorppes. Red. $\frac{1}{2}$ flor.

Margareta Renenbergs. Red. 1 fl. et alia quaedam.

Johan van Beveren, Margareta uxor. $\frac{1}{2}$ fl.

Relicta Johannis Grolle. Dedit ducentos daleros Imperial. et instituit Missam de aeterna Sapientia feria quarta semper decantanda, voluitque pro se et suis orari. Anno 1579.

Bernardus Hausman.

Margaretha Rorup dicta Herding.

Joannes Pens, dedit duo antipendia.

Vidua Theodori Frischen, mater Conf. nostri Theod.

Frischen, dedit 150 Imper in Walstette, petiitque sacrum funebre pro illis hebdomadatim legi pro marito ac se post obitum suum, quod sacrum feria 4. hebdom. hora sexta matutina legendum capitulariter in se Confratres nostri receperunt in Anno 1655 in Julio.

Georgius Harchenbuss et Agnes filia ejusdem, ratione donatorum centum Imperialium.

Henricus Wever et Henricus Hoerde ac Anna de Breda, successive conjuges, ratione donatorum centum Imperialium penes Schultetum Vehöff in Nottelen.

Catharina Heiman dedit 100 Imperiales, Parochiae Albachtensis.

Arnoldus Helmer cum matre sua Catharina Eilers, 150.

D. Hermannus Rommes, 30 Impl.

D. Henricus Stael, 50.

Catharina Tunhorst, 50.

Ludovicus Henricus Vogelsanck, dedit 10 Imperiales pro reparatione templi, anno 1680.

Elisabeth Kerstenbroicks vidua Lutteringhausen, triginta imperiales.

Elisabeth et Alheidis Hake, sorores, dederunt 50 impls.

Uxor Jacobi Kampen conducta Silbrecht cum sorore ejus.